

ناناوتی کمیشن رپورٹ:
دلی کتلیام ۱۹۸۴ دے مُجرماں نوں کھلھی چھٹی

۵ اگست نوں منموہن سنگھ دی سرکار نے ناناوتی کمیشن
دی رپورٹ اتے ابھدے حوالے نال دتی گئی آپنی رپورٹ پارلیمنٹ
وچ پیش کیتی۔ جسٹس ناناوتی نے ایہ رپورٹ فروری وچ
سرکار نوں دے دتی سی اتے سرکار نے ۶ مہینیاں بعد
ایہنوں پارلیمنٹ وچ پیش کیتا۔

ناناوتی کمیشن کیندری سرکاراں ولوں بٹھایا گیا ۹واں کمیشن
سی۔ ایہ کمیشن پنج سال پہلاں بیقزیبیتہ دی سرکار نے
دلی وچ سگھاں دے ۱۹۸۴ وچ کیتے گئے کتلیام بارے تفتیش
کرن لئی بٹھایا سی۔ اس توں پہلاں وی جنے کمیشن بنائے
گئے سی اوناں دیاں رپورٹاں تے گھٹا اکھا ہو رہیا
ہے۔ سرکار نے اس کتلیام نوں جتھبند کرن والیاں نوں
ہالے تگ کوئی سزا نہیں دتی تے ہن وی ایہو گجھ کر
رہی ہے۔ مثال دے طور تے اس رپورٹ دے حوالے نال کیتی
گئی کاروائی دی رپورٹ وچ سرکار نے کیا ہے---

ن دوشی پولیس افسراں خلاف کوئی وی کاروائی کرنا اس سمیں

بڑا مُشکل ہے۔ں اِک ہور تہاں رِپورٹ دسّدی ہے، کِن پِینشن دے
قانون مطابق کوئی کاروائی تاں ہی مُمکن ہے جے واردات کاروائی
کرن توں چار سال پہلاں ہوئی ہووے۔ں

جگدیش ٹائیٹلر بارے ایہ کاروائی رِپورٹ کہندی ہے۔

ں ناناوتی کمیشن دی رِپورٹ مطابق جگدیش ٹائیٹلر دا شاید اِس
کتلیام وِچ ہتہ سی۔ پر قانون کسے تے صِرف شگّ دی
بنا تے مقدمہ نہیں چلا سکا۔ں

دلّی دے پُولیس کَمشنر ٹنڈن دے کردار بارے ایہ کاروی
رِپورٹ کہندی ہے۔۔۔

سرکار نے کمیشن دی رِپورٹ دا سنجیدگی نال نوٹس لیا
ہے اَتے پُولیس افسراں دی چون سمیں اوناں دی قابلیت پرخن
بارے لوڑبندا کاروائی کرن لئی قدم چُکیگی۔ ٹنڈن نوں ۱۲
نومبر ۱۹۸۴ وِچ تبدیل کر دتا گیا سی اَتے ہُن اوہ
رٹائر ہو گیا ہے اَتے رٹائر افسراں خِلاف کوئی کاروائی
کرنی بڑی مُشکل ہے۔

سجڻ ڪُمار، ايڇڪيڪيايلبھگت، راجيو گاندهي آتے نرسيمهاں راؤ
نوں ناناوتی ڪميشن آتے اوس حوالے نال ڪيتي گئي ڪاروائی رپورٽ
نے بالڪل هي ٻري ڪر ڏتا ہے۔۔

ايہ ڪيها گيا سي ڪه راجيو گاندهي نے آڻے اڪ افسر
نوں ڪيها سي ڪه سڪهاں نوں سبق سڪهاؤئا چاھيدا ہے۔
ڪميشن نوں اس دا ڪوئي ثبوت نھیں مليا۔ اس دا ڪوئي ثبوت
موجود نھیں ڪه سري راجيو گاندهي جان ڪانگرس دے ٻور اُچ
پڏھر دے ليڏران نے سڪهاں آتے ايہ حملے جتھيند ڪيتے
سي۔

اوس ويلے دے گريه منتری نرسيمهاں راؤ بارے جسٹس ناناوتی
ڪھندا ہے ڪه

ڪميشن دا خيال ہے ڪه گره منتری ولوں ڪوئي ڊيري نھیں ڪيتي
گئي سي آتے نه هي اوسنے ڪتليام بارے ڪوئي بے رُخي ڏڪھائي
سي۔ ڪجھ مشهور بندياں نے جو ڪه نرسيمهاں راؤ نوں
ڪتليام دے ڏناں دوران ملے سي ايہ خيال ڏتا سي ڪه
گره منتری نے ڪتليام نوں روڪن وچ ڪوئي ڊچسپي نھیں ڏڪھائي
سي۔ پر اوناں دا ايہ خيال گره منتری دے ڪم ڪرن دے

طریقے کر کے ہو سکا ہے۔

پردھان منتری منموہن سنگھ نے اگست ۱۱ نوں پارلیمنٹ
وچ کیہا۔۔۔

میں صرف سگھاں توں ہی نہیں بلکہ سارے دیش توں معافی
منگدا ہاں کیونکہ جو گجھ ۱۹۸۴ وچ واپریا اوہ ساڈے
دیش دے سنودھان وچ پوتر منے گئے قوم دے تصور دے
خلاف ہے۔ میں کسے جھوٹے وقار تے نہیں اڑیا ہویا۔ اپنی
سرکار ولو اتے اس ملک دے تمام لوکاں ولوں، میں اپنا
سر شرم نال نیواں کردا ہاں۔

جو بیت گیا ہے اوہ پچھے رہ گیا ہے۔ پر اسیں بھوکھ
نون لکھ سکدے ہاں۔ سانوں ساریاں لئی اک بہتر بھوکھ
لکھن لئی پکے ارادے دی لوڑ ہے۔

سانوں نویں راہ لبھن دی لوڑ ہے تاں کہ ملک اس راہ
تے دوبارا نہ جا سکے۔ ایہ بھاوے گجرات ہووے جاں کوئی
ہور تہاں ایہو جہیاں وارداتاں دوبارا نہیں ہونیاں چاہیدیاں۔
منموہن سنگھ نے کیہا کہ کئی کمیشن ۱۹۸۴ بارے بٹھائے
گئے ہن اتے اسیں سبھ جائدے ہاں کہ سانوں سچائی اجے وی

پتہ نہیں۔ ساڈی تلاش جاری رہنی چاہیدی ہے۔ ایہ موجودہ کمیشن
کوئی وکھرا نہیں ہے۔

نانوتی کمیشن دی رپورٹ، ایہدے حوالے نال کیتی گئی سرکاری
کاروائی (جان کاروائی دی انہوند) دی رپورٹ اتے پردھان
منتری دے بیاناں توں ایہ صاف ظاہر ہے کہ ہندوستان دی
سرکار اتے اس دا راج تنتر لوکاں اتے ۱۹۸۴ وچ کیتے
گئے سیکھاں دے کتلیام دے سرگنے آپ ہن۔ پردھان منتری ولوں
منگی گئی معافی گناہگاراں نوں معاف کرن دی درخواست ہے اتے
وگائے گئے ہنجھو مگرمچھ دے ہنجھو ہن۔ صرف ایہو ہی نہیں
کہ گناہگاراں نوں ایہ کدے وی سزا نہیں دے سکدے بلکہ
اس تراں دے پور حملے اگانہ نوں وی ایہ لوکاں دے خلاف
جتھیند کردے رہنگے۔ ہندوستانی راجتنتر اتے حاکم جماعتاں
دی ایہ پرائی ریت ہے کہ اپنا لوٹو راج قائم رکھن
لئی ایہ لوکاں دے لہو دی ہولی کھیڈن توں زرا وی گریز
نہیں کردے۔ ۲۰۰۲ وچ گجرات وچ لوکاں دا فرقو کتلیام
اس سلسلے دی ہی اک کڑی سی۔ لازمی ہے کہ راج تنتر
بھوکھ وچ پور وی ایہو جے کتلیام جتھیند کریگا۔ فرقو
تشدد اتے کتلیام اس راج تنتر دا اک انکھڑواں حصہ
ہے۔

لوکاں نوں ہندوستانی حاکم جماعتاں دے راج تنتر دے کسے
وی ادارے کولوں کوئی انصاف نہیں مل سکدا۔ کتلیام دے مجرماں
نوں سزا دین لئی اوناں نوں اک مٹھ ہوکے سبھناں دے ہکاں
دی راکھی لئی اک پُرزور گھول چلاؤن دی لوڑ ہے۔ اوناں
نوں انہاں مجرماں نوں سزا دین لئی اپنے ایہو جہے ادارے
قائم کرن دی لوڑ ہے جنہاں وچ لوک انہاں مجرماں اُتے
آپ مقدمے چلا کے اوناں نوں سزا دین۔ ایہدے نال ہی لوکاں
نوں فرقو تشدد روکن لئی جتھیند ہون دی لوڑ ہے تانک
راج تنتر ولوں جتھیند کیتے ہوئے حملیاں دا منہ توڑ جواب
دتا جاوے۔ صرف لوک ہی اپنی طاقت تے نربہر ہو کے ایہو
جہے کتلیام نوں روک سکدے ہن۔